

Deputaatschap Financiën en Beheer
Dokter Spanjaardweg 4
8011 AT ZWOLLE

Amersfoort, 11 april 2019

Aan: kerkelijke rechtspersonen/ kerkelijke gemeenten

Betreft: Informatie over inschrijving in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel

Geachte broeders en/of zusters,

Wij hebben geconstateerd dat de druk om digitaal te kunnen communiceren met de overheid bij de kerkelijke rechtspersonen aan het oplopen is. De digitalisering bij de overheid gaat verder en in toenemende mate zijn voorzieningen en regelingen nu al niet óók op papier toegankelijk. Om hier als kerkelijke rechtspersonen in mee te kunnen gaan is besloten dat de kerkelijke rechtspersonen van onder andere de Gereformeerde Kerken in Nederland (vrijgemaakt) in de loop van 2019 een KvK-nummer zullen krijgen via een door het Interkerkelijk contact in overheidszaken (hierna: "CIO") begeleid proces voor alle 31 aan het CIO verbonden kerkgenootschappen.

Meer over de achtergronden, de consequenties en het werkproces vindt u in deze brief. **U hoeft op dit moment zelf geen actie te ondernemen.** Deze brief is bedoeld om u te informeren over het proces.

Kerkgenootschappen en KvK-inschrijving

Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog kon in Nederland de levensovertuiging van natuurlijke personen teruggevonden worden in openbare registers. De effectiviteit van de Duitsers was hierdoor in ons land extra groot. Dit is aanleiding geweest voor de wetgever om terughoudend te zijn met registraties van geloofsovertuiging bij de overheid en in openbare registers.

In de Handelregisterwet is op het gebied van registratie van onder meer de bestuurders een uitzondering opgenomen voor kerkgenootschappen in verband met privacyoverwegingen rondom de geloofsovertuiging. De overheid heeft een aantal maatregelen doorgevoerd als gevolg waarvan (persoonsgegevens van) natuurlijke personen niet verbonden kunnen worden aan kerkelijke rechtspersoon.

Er bestaat technisch op dit moment in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel dus geen mogelijkheid om bestuurders of gemachtigden te registreren vanwege het uitgangspunt dat deze personen bescherming behoeven en het onwenselijk is dat in een openbaar register, systematisch terug te vinden is waar personen van een bepaalde levensovertuiging te vinden zijn.

Met de voortschrijdende digitalisering wordt het bestaande systeem echter problematisch. Immers voor producten waar de overheid digitale communicatie gebruikt, wenst zij vast te kunnen stellen dat de natuurlijke

persoon ook daadwerkelijk gemachtigd is om namens de rechtspersoon te handelen. Bovendien staat op veel webformulieren van organisaties - zoals van energieleveranciers - een verplicht veld opgenomen waar "een" KvK-nummer ingevuld dient te worden om verder te kunnen in het systeem.

E-herkenning

De Rijksoverheid gebruikt voor de digitale communicatie met rechtspersonen het systeem van E-herkenning. Zoals u als natuurlijk persoon een DigiD kunt aanvragen met uw BSN, gaat het E-herkenningssysteem ervan uit dat een E-herkenningmiddel aangevraagd wordt met een KvK-nummer. Voor burgerlijke rechtspersonen – zoals verenigingen en bedrijven- geldt dat er bestuurders geregistreerd zijn in het handelsregister. Dit is dus niet het geval voor kerkelijke rechtspersonen.

E-herkenning werkt met beveiligingsniveaus (1 tot en met 5)¹. Afhankelijk van het beveiligingsniveau vindt er een toets plaats op de natuurlijke persoon en de mate van machtiging die deze persoon heeft om namens de rechtspersoon rechtshandelingen te verrichten. Voor kerkelijke rechtspersonen is dit dus niet mogelijk.

Proces

In verband met het verder mogelijk maken van de digitale communicatie met de overheid volgt het CIO nu een proces in twee stappen.

De eerste stap is inschrijving van de kerkelijke rechtspersoon in het Handelsregister. Met deze inschrijving wordt er geen inbreuk gemaakt op de privacy van kerkelijke gemachtigden. Voor het laagste beveiligingsniveau biedt de van inschrijving van kerkelijke rechtspersonen nu een oplossing. Dit maakt dat u direct na inschrijving én aanvragen van een E-herkenningmiddel, gebruik kunt maken van E-herkenning op beveiligingsniveau 1. Hiermee kunt u zelfstandig gebruik maken van onder meer de regeling Gratis VOG, parkeervergunningen en bijvoorbeeld asbest-subsidies aanvragen.

In een tweede stap zal er een systeem ontwikkeld moeten worden om kerkelijke gemachtigden te registreren met respect voor hun privacy en veiligheid. Dit maakt het mogelijk om gebruik te maken van digitale communicatie via E-herkenning op de hogere beveiligingsniveaus mét daarbij erkenning en respect voor privacy. Voor bijvoorbeeld ruimtelijke ordeningszaken en het werkgeversdossier bij de UWV is een beveiligingsniveau 2 of 3 benodigd. Belangrijkste dilemma hierbij is dat er daarvoor validatie nodig is van de natuurlijke persoon die namens de kerkelijke rechtspersoon rechtshandelingen mag verrichten.

Om deze registratie in het handelsregister mogelijk te maken is aanvullende besluitvorming bij de overheid nodig en -kostbare- systeemaanpassingen. Deze zijn nu echter ook noodzakelijk na invoering van de AVG. Deze wet stelt immers expliciet dat verwerking van persoonsgegevens waarvan religieuze overtuiging kan worden afgeleid, niet is toegestaan, tenzij met bijzondere waarborgen omkleed. Dat kost tijd. We werken hieraan samen met onder meer de Kamer van Koophandel.

Tegelijkertijd met de inschrijving die we nu gaan doen – stap één, die niet alle vraagstukken oplost – werken we dus aan deze extra waarborgen voor de koppeling van de gegevens van de kerken aan natuurlijke personen.

Wat wordt er van u verwacht

We organiseren nu een proces met als resultaat dat de kerkelijke rechtspersonen als zodanig automatisch worden ingeschreven. Hiertoe hoeft u dus niets te doen.

Het secretariaat van het CIO werkt met de medewerkers van de KvK en het ANBI-team samen, om te komen tot een bulkprocedure. Dit betekent dat u als kerkelijke gemeente niet zelf hoeft in te schrijven. U zult als kerkelijke rechtspersoon per email een bewijs van inschrijving en het toegekende KvK-nummer ontvangen. Mocht het zo zijn dat u al een KvK-nummer heeft, dan zal dit nummer behouden blijven.

Voor wijzigingen in de Kamer van Koophandel inschrijving ná de toekenning van het KvK -nummer en het doorlopen van dit proces, dient u zelf verder zorg te dragen. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn bij fusies of

¹ Meer informatie over producten en beveiligingsniveaus vindt u hier: <https://eherkenning.kpn.com/dienstverleners/>

naamswijzigingen. Dit zijn handelingen die door de gemachtigden moeten worden uitgevoerd. Hiertoe zullen verklaringen over natuurlijke personen die bevoegd zijn om namens de kerkelijke rechtspersoon te handelen, zoals nu ook bij het openen van een bankrekening, ook na deze inschrijving benodigd blijven.

In een later stadium zult u geïnformeerd worden over de tweede fase van de inschrijving ten behoeve van de E-herkenning op hogere niveaus. Er zullen ten aanzien van registratie van gemachtigden geen acties worden ondernomen zonder expliciete toestemming van die personen.

Contactpersoon

Voor vragen naar aanleiding van deze brief kunt u contact op nemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

namens Deputaten Financiën & Beheer

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'H. Rompelman', with a horizontal line underneath.

H. Rompelman
Quaestor